

Parròquia de Canillo

H2O

INDEX

H2O	3
Meritxell, Molleres	6
Canillo, Prats, El Forn	9
Ransol, Els Plans, L'Aldosa	11
Incles, El Tarter	16
Soldeu	18
Molt més.....	20
Mucho más....	22
Plus encore....	24
Much more....	26

H2O

CAT

L'aigua és un compost químic transparent, inodor, insípid, químicament format per hidrogen i oxigen, de fórmula empírica H₂O. És el constituent majoritari de la pluja, els mars, llacs, rius..., i d'aquests, moltes vegades, se'n va a un còm, una font o bé un safareig.

Un còm o obi és un recipient, normalment allargassat i fet amb pedra o amb una soca d'arbre buidada, que recull l'aigua que brota d'una font, la funció principal del qual era abeurar els animals.

Una font o deu és un indret on l'aigua brota de la terra o entre les roques. Pot ser permanent o temporal. S'origina en la filtració d'aigua de pluja que penetra en una àrea i emergeix en una altra, de menor altitud, on l'aigua no està confinada en un conducte impermeable.

Un safareig és un receptacle, generalment d'obra, usat per rentar-hi la roba o emmagatzemar-hi aigua per regar. La seva aparença és similar a la d'una al-barka ('estany o dipòsit d'aigua') àrab.

A la parròquia de Canillo disposem d'un important nombre de còms, fonts i safareigs que, per la seva història, bellesa, encant o tradició, hem volgut englobar en aquesta guia. Si seguim l'itinerari descrit, coneixerem el territori d'una manera diferent, endinsant-nos en els seus pobles, entenent la seva gent i la natura.

CASA
A

Iniciarem el recorregut per la zona sud de la parròquia, més concretament, a la població de Meritxell, i anirem pujant cap a Soldeu seguint la carretera general en direcció a França fent les parades oportunes corresponents. No cal dir que també el podem començar a l'inrevés.

En la guia hem distribuït la parròquia per zones, cadascuna de les quals disposa d'un plànol amb la situació dels diferents còms, fonts i safareigs numerats i una explicació.

H2O

ESP

El agua es un compuesto químico transparente, inodoro, insípido, químicamente formado por hidrógeno y oxígeno, de forma empírica H₂O. Es el constituyente mayoritario de la lluvia, los mares, lagos, ríos..., y de éstos, a menudo, se va a un abrevadero, una fuente o un lavadero.

Un abrevadero es un recipiente, normalmente alargado y hecho de piedra o con un tronco de árbol vacío, que recoge el agua que brota de una fuente, cuya función principal era abrevar a los animales.

Una fuente o manantial es un lugar donde el agua brota de la tierra o entre las rocas. Puede ser permanente o temporal. Se origina en la filtración de agua de lluvia que penetra en un área y emerge en otra, de menor altitud, donde el agua no está confinada en un conducto impermeable.

Un lavadero es un receptáculo, generalmente de obra, usado para lavar la ropa o almacenar agua para regar. Su apariencia es similar a la de una alberca árabe.

En la parroquia de Canillo tenemos un importante número de abrevaderos, fuentes y lavaderos que, por su historia, belleza, encanto o tradición, hemos querido englobar en esta guía. Si seguimos el itinerario descrito, conoceremos el territorio de una manera diferente, adentrándonos en sus pueblos, entendiendo a su gente y la naturaleza.

Iniciaremos el recorrido por la zona sur de la parroquia, más concretamente, en la población de Meritxell, e iremos subiendo hacia Soldeu siguiendo la carretera general en dirección a Francia haciendo las correspondientes paradas oportunas. Huelga decir que también puede empezarse al revés.

En la guía hemos distribuido la parroquia por zonas, cada una de las cuales dispone de un plano con la situación de los distintos abrevaderos, fuentes y lavaderos numerados y una explicación.

H2O

H2O

FR

L'eau, composé chimique transparent, inodore, insipide, constitué d'oxygène et d'hydrogène et dont la formule empirique est H₂O ; est le constituant majoritaire de la pluie, des mers, des rivières... qui achève souvent sa course dans un abreuvoir, une fontaine ou dans un lavoir.

Un abreuvoir est une auge ou un bassin, normalement fait en pierre ou en utilisant une souche d'arbre évidée, qui recueille l'eau d'une source et où l'on mène le bétail pour le faire boire.

Une fontaine ou une source sont des endroits où l'eau jaillit, soit de la terre soit d'entre les rochers. Elle peut être permanente ou temporaire. Son origine est le filtrage de l'eau de pluie qui pénètre dans une aire pour émerger dans une autre, de moindre altitude, où l'eau n'est pas confinée dans un conduit imperméable.

Un lavoir est un bassin, généralement construit par l'homme, utilisé pour laver et rincer le linge ou pour y stocker l'eau d'arrosage. Il ressemble aux bassins intérieurs (alberca) utilisés jadis par les maures.

La paroisse de Canillo dispose d'un nombre important d'abreuvoirs, de fontaines et de lavoirs que nous avons voulu mentionner dans ce guide, compte tenu de leurs histoires, de leur beauté, de leur charme ou des traditions qui les entourent. L'itinéraire décrit, permettra au visiteur de connaître le territoire différemment, en s'enfonçant au cœur des villages, et en découvrant les habitants et la nature.

L'itinéraire commence dans la zone sud de la paroisse, plus concrètement au village de Meritxell ; il remonte ensuite vers Soldeu en empruntant la route générale, en direction de la France, tout en réalisant les haltes opportunes. Il va de soi que l'itinéraire peut se faire dans les deux sens.

Dans ce guide, la paroisse a été divisée en zones ; chacune de ces zones dispose d'une carte où sont localisés les différents abreuvoirs, fontaines et lavoirs, qui sont numérotés et décrits.

H2O

ANG

Water is a transparent, odourless, insipid chemical compound, consisting of hydrogen and oxygen, with an empirical formula of H₂O. It is the major constituent of rain, the seas, lakes and rivers from which it often runs into troughs, springs or even public washhouses or tanks for irrigating.

A trough is a recipient, which is normally long and made out of stone or from a hollowed out tree stump, which collects water that comes from a spring. Its main function was to provide water for animals.

A spring is a place where water flows out of the earth or between rocks. It can be permanent or temporary. It originates from the filtering of rainwater that penetrates in one area and emerges in another, at a lower altitude, where the water is not confined in an impermeable conduit.

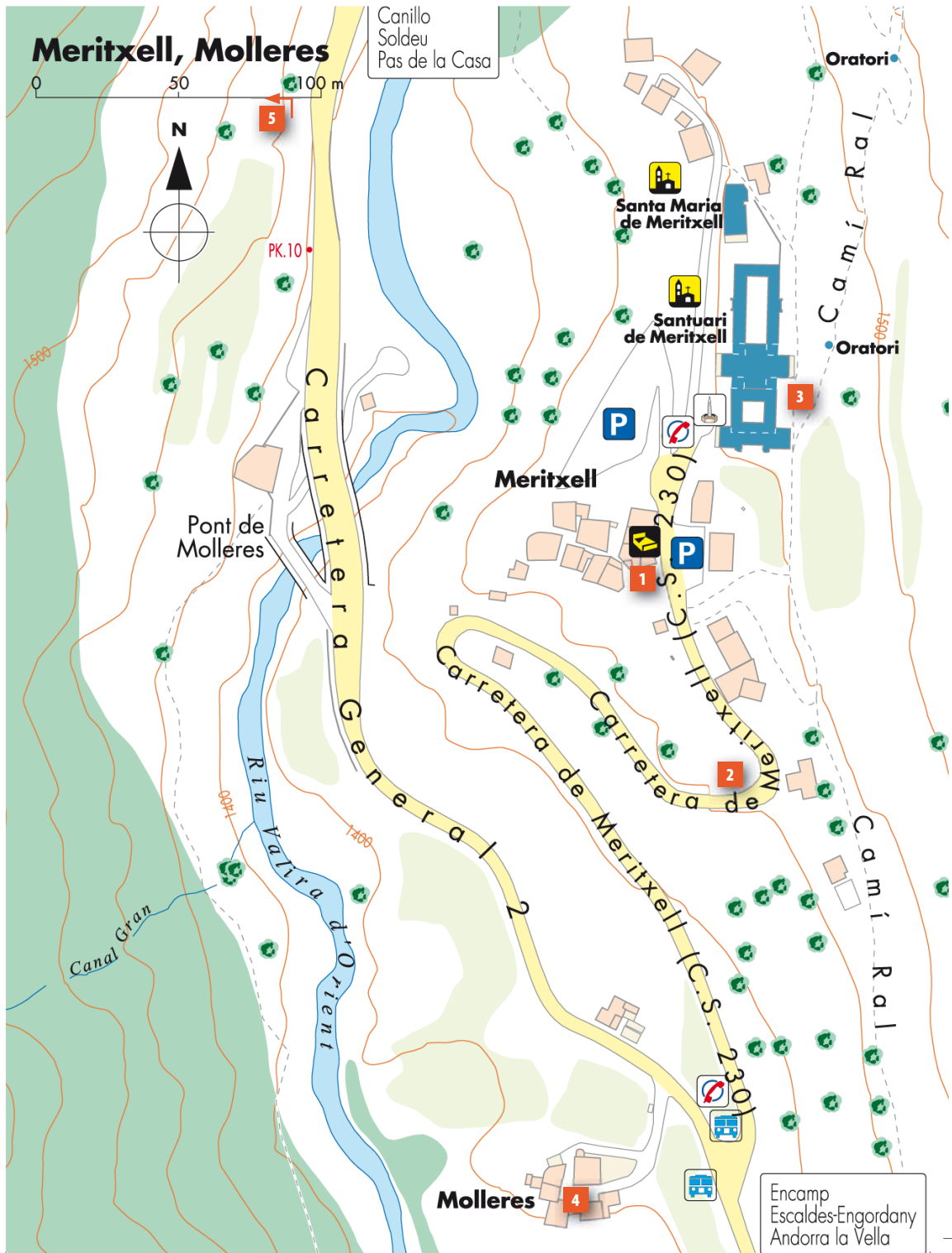
A washhouse is a receptacle, generally made out of stone, used for washing clothes. A similar construction can also be used to store water for irrigation purposes. It looks like an Arabic al-barka (a pool or water tank).

In Canillo parish, there are a significant number of troughs, springs and public washhouses which, due to their history, beauty, charm or tradition, have been included in this guide. If you follow the itinerary described, you will get to know the territory in a different way, finding out more about its towns and villages, its people and its nature.

The route starts in the southern part of the parish, more specifically in Meritxell, and climbs towards Soldeu following the main road to France, making the corresponding stops along the way. Obviously, the walk can also be done the other way round.

In the guide, we have distributed the parish by zones, each of which has a plan showing the location of the troughs, springs and washhouses which are numbered and have an explanation.

H2O

Meritxell, Molleres

CAT

1. Font / còm de Meritxell (Meritxell)

Es troba al centre de la població de Meritxell, en una encisadora placeta de pedra.

2. Safareig (Meritxell)

El podem trobar, també, al nucli de la població. Cada poble disposava del seu safareig per tal de rentar-hi la roba. Actualment es troba en força mal estat de conservació a causa d'unes obres.

3. Font del Prat Pla de la Creu (Meritxell)

Està situada als afores de la població de Meritxell. Darrere el santuari de Nostra Senyora de Meritxell surt un camí ral que es dirigeix a Prats i Canillo. Prenem aquest camí i el seguim aproximadament uns 5 minuts. La font es troba en una zona habilitada com a àrea de picnic. També hi trobarem la creu de terme de Carlemany i gaudirem d'unes vistes panoràmiques immillorables.

4. Còm / safareig de Molleres (Molleres)

Molleres és un petit nucli situat al costat de la carretera general que va d'Andorra la Vella a França, a la part oposada de l'encreuament de Meritxell. És un indret curiós de visitar per la perfecta conservació dels edificis, totalment rústics i tradicionals. Podem gaudir d'un bonic còm que a la vegada és safareig.

5. Còm del cementiri de Racons

Si seguim la carretera general i ens dirigim cap a Canillo, abans d'arribar-hi trobem la zona de Racons. Aquí hi ha el nou cementiri i tanatori de la parròquia i un berenador, i si caminem uns 5 minuts seguint el riu, trobarem la zona d'escalada en roca natural d'Urina. El còm és a prop del cementiri.

ESP

1. Fuente / abrevadero de Meritxell (Meritxell)

Se encuentra en el centro de la población de Meritxell, en una encantadora placita de piedra.

2. Lavadero (Meritxell)

Podemos encontrarlo, también, en el núcleo de la población. Cada pueblo disponía de su lavadero para poder lavar la ropa. Actualmente se encuentra en bastante mal estado de conservación debido a unas obras.

3. Fuente del Prat Pla de la Creu (Meritxell)

Está situada en las afueras de la población de Meritxell. Detrás del santuario de Nuestra Señora de Meritxell sale un camino que se dirige a Prats y Canillo. Cogemos este camino y lo seguimos aproximadamente unos 5 minutos. La fuente se halla en una zona habilitada como área de picnic. También encontraremos el crucero de Carlomagno y disfrutaremos de unas vistas panorámicas inmejorables.

4. Abrevadero / lavadero de Molleres (Molleres)

Molleres es un pequeño núcleo situado al lado de la carretera general que va de Andorra la Vella a Francia, en la parte opuesta del cruce de Meritxell. Es un lugar curioso de visitar por la perfecta conservación de los edificios, totalmente rústicos y tradicionales. Podemos disfrutar de un bonito abrevadero que a la vez es lavadero.

5. Abrevadero del cementerio de Racons

Si seguimos la carretera general y nos dirigimos hacia Canillo, antes de llegar encontramos la zona de Racons. Aquí se halla el nuevo cementerio y tanatorio de la parroquia, y también hay un merendero, y si andamos unos 5 minutos siguiendo el río, encontraremos la zona de escalada en roca natural de Urina. El abrevadero está cerca del cementerio.

1. Fontaine / abreuvoir de Meritxell (Meritxell)

Situé au centre du village de Meritxell dans une séduisante place empierrée.

2. Lavoir (Meritxell)

Lui aussi se trouve au centre du village. Chaque village possédait son lavoir pour laver et rincer le linge. Actuellement, il se trouve en mauvais état de conservation en raison de travaux.

3. Fontaine «del Prat pla de la Creu» (du pré plat de la Croix) Meritxell

Située aux environs de Meritxell. Derrière le Sanctuaire de Notre Dame de Meritxell, démarre un «camí ral» (chemin royal) qui se dirige vers Prats et Canillo. Empruntez ce chemin et après, approximativement 5 minutes de marche, vous atteindrez la fontaine située dans une zone aménagée en aire de pique-nique. Dans la zone, vous trouverez également une croix du chemin, dite de «Charlemagne» et un magnifique point de vue panoramique.

4. Abreuvoir / lavoir de Mollerres (Mollerres)

Mollerres est un petit hameau situé près de la route générale qui va d'Andorra la Vella en direction de la France, à l'opposé du carrefour de Meritxell. C'est un endroit intéressant à visiter compte tenu de l'excellente conservation des maisons, à la fois rustiques et traditionnelles. L'on y trouve aussi un joli abreuvoir qui, à la fois, fait office de lavoir.

5. Abreuvoir du cimetière de Mollerres (Mollerres)

En suivant la route générale en direction de Canillo, peu avant d'atteindre le village, se trouve la zone de Racons. Dans cette zone se trouve le nouveau cimetière et le salon funéraire, mais aussi une aire de pique-nique. Un peu plus loin, après 5 minutes de marche en longeant le ruisseau, se trouve la zone d'escalade d'Urina en roche naturelle. L'abreuvoir est situé près du cimetière.

1. Meritxell spring / trough (Meritxell)

It is right in the centre of Meritxell, in a charming small stone square.

2. Washhouse (Meritxell)

This is also in the middle of the village. Each town had its own washhouse so that people could go there and wash their clothes. It is currently in rather a poor condition due to some work being carried out.

3. Prat Pla de la Creu spring (Meritxell)

It is in the outskirts of Meritxell. Behind the sanctuary of Our Lady of Meritxell there is an old highway that leads to Prats and Canillo. Take this path and carry on for some 5 minutes. This spring is in a zone that has been turned into a picnic area. You will also come to the Charlemagne boundary cross and be able to enjoy unbeatable panoramic views.

4. Mollerres trough / washhouse (Mollerres)

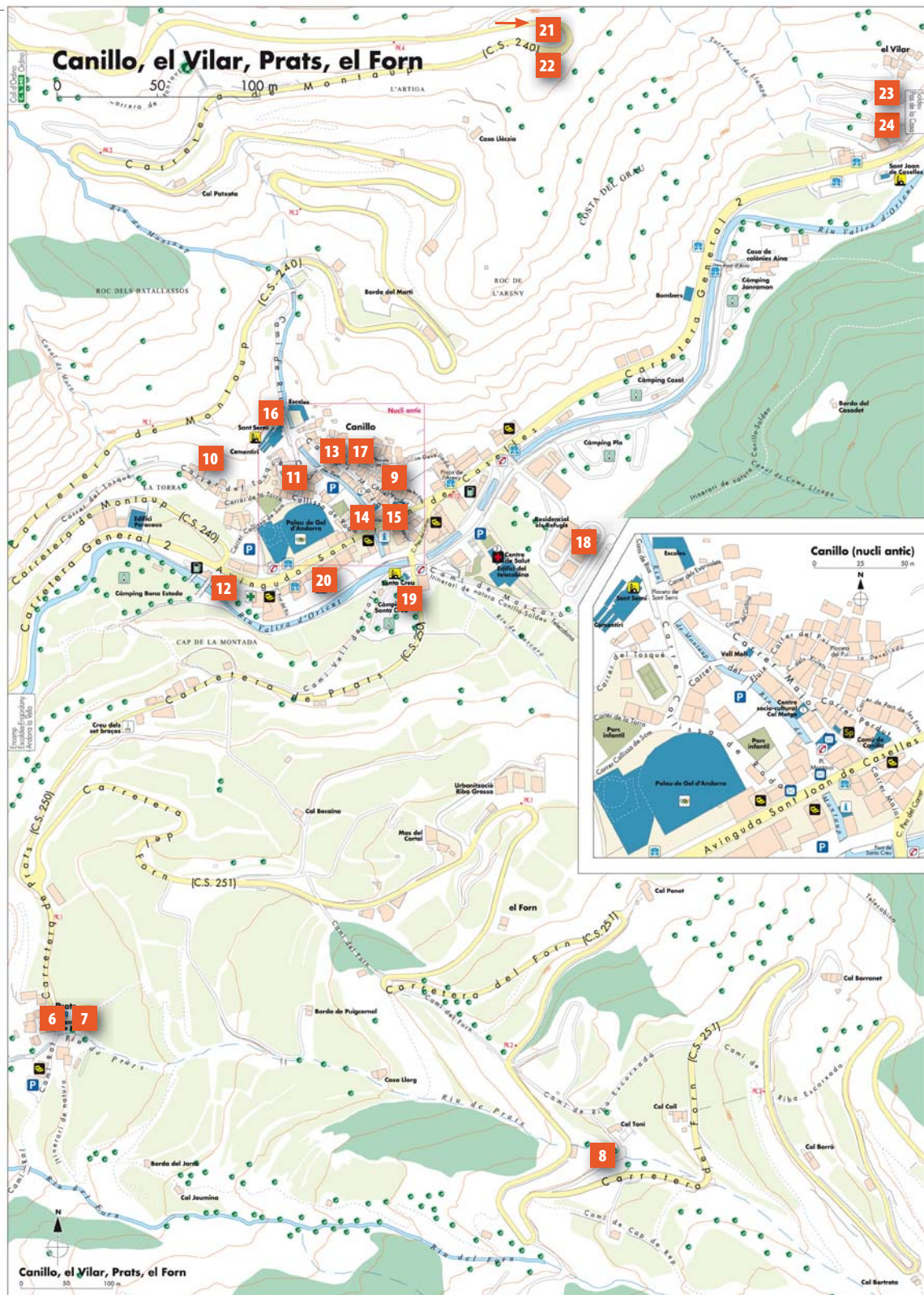
Mollerres is a small nucleus next to the main road that goes from Andorra la Vella to France, on the opposite part of the Meritxell crossroads. It is a curious place to visit due to the perfect preservation of the buildings, which are completely rustic and traditional. There is an attractive trough which is, at the same time, a washhouse.

5. Racons Cemetery trough

If you carry along the main road towards Canillo, you will come to the Racons area on the way. The new parish cemetery and funeral home are here, as well as a picnic area, and if you follow the river for another five minutes, you will come to the River Urina natural rock climbing area. The trough is near the cemetery.

FR

ANG

CAT

6. Cóm de Prats

7. Safareig de Prats

Ja a Canillo, podem dirigir-nos cap a Prats i el Forn si agafem la carretera secundària CS-251. Primer, trobarem la població de Prats i, després, el Forn.

Prats és un nucli rural petit i encantador del qual cal destacar l'església de Sant Miquel. El cóm i el safareig són molt a prop de l'església.

8. Cóm del Forn

El Forn és un nucli dispers, un fet que s'ha produït recentment, amb la construcció de nous edificis i allotjaments turístics.

A uns 2 km aproximadament de la finalització de la carretera hi ha un trencall a l'esquerra, i és aquí on podem trobar el cóm.

FR

6. Abreuvoir de Prats

7. Lavoir de Prats

Une fois à Canillo, vous pouvez vous diriger vers Prats et El Forn en empruntant la route secondaire CS-251. Prats, qui est le premier village que l'on atteint, est une petite et charmante agglomération rurale où on remarquera l'église de Sant Miquel. L'abreuvoir et le lavoir se trouvent près de l'église.

8. Abreuvoir d'El Forn

À El Forn, les maisons sont quelque peu éparées, en raison de la construction récente de nouveaux édifices et de logements touristiques.

À 2 km approximativement de là, se trouve l'abreuvoir, à un carrefour qui se situe sur la gauche.

6. Abrevadero de Prats

7. Lavadero de Prats

Ya en Canillo, podemos dirigirnos hacia Prats y El Forn si cogemos la carretera secundaria CS-251. Primero, encontraremos la población de Prats y, después, El Forn.

Prats es un pequeño y encantador núcleo rural del cual hay que destacar la iglesia de San Miguel. El abrevadero y el lavadero están muy cerca de la iglesia.

8. Abrevadero de El Forn

El Forn es un núcleo disperso, hecho que se ha producido recientemente, con la construcción de nuevos edificios y alojamientos turísticos.

A unos 2 km aproximadamente de la finalización hay un desvío a la izquierda, y es aquí donde podemos encontrar el abrevadero.

ESP

6. Prats trough

7. Prats washhouse

In Canillo, if you take the secondary CS-251 road, you get to Prats and El Forn. You come to Prats first, and then to El Forn.

Prats is a small, charming rural nucleus in which Sant Miquel Church is worthy of a mention. The trough and the washhouse are very near the church.

ANG

8. El Forn trough

El Forn is a scattered nucleus, which has recently spread with the construction of new buildings and tourist accommodation.

Approximately 2 km from the end of the road, there is a turn off to the left and this is where you will find the trough.

6

8

7

Canillo

CAT

Al centre de la vila de Canillo podem visitar les fonts, els còms i els safareigs dels números 9 al 20. Recomanem aparcar el vehicle als múltiples aparcaments disponibles i fer el recorregut a peu, seguint el plànol i la numeració.

9. Font de l'edifici cultural (antic comú)
10. Cóm / font de la Torra
11. Cóm de Roda
12. Font del parc de Sella
13. Cóm / font de Mig de Carrer
14. Font de la plaça Montaup 1
15. Font de la plaça Montaup 2
16. Font de Sant Serni
17. Safareig del Mig Carrer
18. Font de la urbanització Els refugis
19. Font de Santa Creu
20. Font del Prat del Riu

Ens tornem a dirigir al vehicle i agafem la carretera secundària CS-340, que uneix Canillo amb Ordino. A pocs quilòmetres, veurem uns rètols indicatius de fusta en què posa: «estanyos, pic de l'Estanyó, vall del Riu, l'Armiana i refugi». Aparquem en aquesta zona.

A aquestes dues fonts hi hem d'accedir a peu des d'on hem deixat el vehicle aparcat. És una passejada tranquil·la que es fa en uns 15 minuts.

21. L'Armiana – font de l'Escola
22. Cóm de l'Armiana

Després de visitar la zona de l'Armiana, agafem el vehicle i ens dirigim una altra vegada a la carretera general en direcció a França. A 1,5 km aproximadament de la població de Canillo trobarem, a l'esquerra, la cascada de Moles. En aquest indret hi ha les fonts següents:

23. Font de la cascada de Moles 1
24. Font de la cascada de Moles 2

En el centro del pueblo de Canillo podemos visitar las fuentes, abrevaderos y lavaderos de los números 9 al 20. Recomendamos aparcar el vehículo en los múltiples aparcamientos disponibles y hacer el recorrido a pie, siguiendo el plano y la numeración.

ESP

9. Fuente del edificio cultural (antiguo ayuntamiento)
10. Abrevadero / fuente de la Torra
11. Abrevadero de Roda
12. Fuente del parque de Sella
13. Abrevadero / fuente de Mig Carrer
14. Fuente de la plaza Montaup 1
15. Fuente de la plaza Montaup 2
16. Fuente de Sant Serni
17. Lavadero del Mig Carrer
18. Fuente de la urbanización Els refugis
19. Fuente de Santa Creu
20. Fuente del Prat del Riu

Nos volvemos a dirigir al vehículo y cogemos la carretera secundaria CS-340, que une Canillo con Ordino. A pocos kilómetros, veremos unos carteles indicativos de madera en que pone: «estanyos, pic de l'Estanyó, vall del Riu i l'Armiana». Aparcamos en esta zona.

A estas dos fuentes hay que acceder a pie desde donde hemos dejado el vehículo aparcado. Es un paseo tranquilo de unos 15 minutos.

21. L'Armiana – fuente de l'Escola
22. Abrevadero de l'Armiana

Después de visitar la zona de l'Armiana, cogemos el vehículo y nos dirigimos otra vez a la carretera general en dirección a Francia. A 1,5 km aproximadamente de la población de Canillo hallaremos, a la izquierda, la cascada de Moles. Aquí se encuentran las siguientes fuentes:

23. Fuente de la cascada de Moles 1
24. Fuente de la cascada de Moles 2

FR

Dans le centre-ville de Canillo se situent les fontaines, abreuvoir et lavoir numérotés du 9 au 20 et que vous pouvez visiter. Il est conseillé de garer sa voiture dans l'un des nombreux parkings disponibles et de faire le parcours à pieds, en suivant les panneaux et la numérotation.

9. Fontaine de l'édifice culturel (ancien « Comú » -mairie-)

10. Abreuvoir / fontaine de la Torra

11. Abreuvoir de Roda

12. Fontaine du parc de Sella

13. Abreuvoir / fontaine de demi-rue

14. Fontaine place Montaup 1

15. Fontaine place Montaup 2

16. Fontaine de Sant Serni

17. Lavoir de demi-rue

18. Fontaine de l'urbanisation Els Refugis

19. Fontaine Santa Creu

20. Fontaine de « Prat del Riu »

À présent il faut aller récupérer son véhicule pour se diriger vers la route CS-340, qui relie Canillo à Ordino. À quelques kilomètres, vous apercevrez un panneau en bois indiquant la direction vers : l'Estanyó, Vall del Riu, l'Armiana et Refuge.

Il faut se garer dans cette zone.

Une fois garé, une ballade tranquille de quelques minutes vous conduira à ces deux fontaines.

21. L'Armiana Fontaine de l'École

22. Abreuvoir de l'Armiana

Après la visite de l'Armiana, il faut reprendre la voiture pour se diriger, de nouveau en direction de la France, par la route générale. À environ 1,5 km du village de Canillo, se trouve, sur la gauche, la chute d'eau de Les Moles. C'est ici que se situent les fontaines suivantes.

23. Fontaine de la chute d'eau de Moles 1

24. Fontaine de la chute d'eau de Moles 2

ANG

In the centre of Canillo you can visit the springs, troughs and washhouses numbers 9 to 20. We recommend parking your vehicle in one of the many available parking spaces and continuing on foot, following the plan and the numbering.

9. Cultural building spring (former Town Hall)

10. La Torra trough / spring

11. Roda trough

12. Parc de Sella spring

13. Mig de Carrer washhouse / spring

14. Plaça Montaup spring 1

15. Plaça Montaup spring 2

16. Sant Semi spring

17. Mig Carrer washhouse

18. Els Refugis Residential Estate spring

19. Santa Creu spring

20. Prat del Riu spring

Go back to your vehicle and take the secondary CS-340 road, that joins Canillo and Ordino. A few kilometres on, you will see some wooden signposts with the words "estanyó, pic de l'Estanyó, vall del Riu, l'Armiana i refugi".

Park in this area.

You can get to these two springs on foot from where you have left your vehicle. It is a peaceful stroll that takes about 15 minutes.

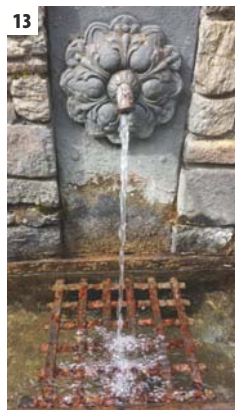
21. L'Armiana – The School spring

22. L'Armiana trough

After visiting the area in L'Armiana, return to your vehicle and go back to the main road heading towards France. At about 1.5 km from Canillo, on your left, you will come to Moles waterfall. There are the following springs in this place:

23. Moles Waterfall spring 1

24. Moles Waterfall spring 2

Aldosa - Ransol - Els plans

CAT

Avancem en direcció a França i de seguida veurem el desviament cap al poble de l'Aldosa, on trobarem:

25. Font / safareig de l'Aldosa

26. Cóm de l'Aldosa

Tornem a la carretera general i pugem. Ens desviarem cap al tren-call de Ransol / els Plans (CS-260).

En arribar al nucli de Ransol, hi trobem:

27. Font del peu del poble

28. Font del cap del poble

A la població hi ha una bifurcació; si l'agafem a l'esquerra, ens dirigirem als Plans, i si l'agafem a la dreta, a la coma de Ransol.

29. Cóm / font del Ribàs (els Plans)

Els Plans és un petit nucli tradicional on podem gaudir de magnífiques vistes panoràmiques de l'estació d'esquí de Grandvalira, concretament, dels sectors Tarter i Soldeu. Al final de la carretera trobarem el cóm / font del Ribàs.

Si ens dirigim a l'altre costat, cap a la coma de Ransol, hi trobarem dues fonts més. La zona de la coma és una zona de pasturatge de bestiar vacum i rossam, amb fauna i flora característiques i unes vistes magnífiques del pic de Milmenut, la collada de Jan i el pic de Ransol.

Longitud: 4,5 km / Alçada al final de la carretera: 1.955 m.

30. Font de la carretera de la Coma de Ransol

Està ubicada a la meitat de la carretera.

31. Font del berenador de la coma de Ransol

Al final de la vall i on s'acaba la carretera podem trobar un berenador: és aquí on està situada la font.

ESP

Avanzamos en dirección a Francia y enseguida veremos el desvío hacia el pueblo de L'Aldosa, donde encontraremos:

25. Fuente / lavadero de L'Aldosa

26. Abrevadero de L'Aldosa

Volvemos a la carretera general y subimos. Nos desviaremos hacia el cruce de Ransol / Els Plans (CS-260).

Al llegar al núcleo de Ransol, encontramos:

27. Fuente del peu del poble

28. Fuente del cap del poble

En la población hay una bifurcación; si la cogemos a la izquierda, nos dirigiremos a Els Plans, y si la cogemos a la derecha, a la Coma de Ransol.

29. Abrevadero / fuente del Ribàs (Els Plans)

Els Plans es un pequeño núcleo tradicional donde podemos disfrutar de magníficas vistas panorámicas de la estación de esquí de Grandvalira, concretamente, de los sectores Tarter y Soldeu. Al final de la carretera encontraremos el abrevadero / fuente del Ribàs.

Si nos dirigimos al otro lado, hacia la Coma de Ransol, encontraremos dos fuentes más. La zona de la Coma es una zona de pastoreo de ganado vacuno y caballar, con fauna y flora características y unas vistas magníficas del pico Milmenut, la collada de Jan y el pico de Ransol.

Longitud: 4,5 km / Altura al final de la carretera: 1.955 m.

30. Fuente de la carretera de la Coma de Ransol

Está ubicada en la mitad de la carretera.

31. Fuente del merendero de la Coma de Ransol

Al final del valle y donde se acaba la carretera podemos encontrar un merendero: es aquí donde está situada la fuente.

25

26

FR En reprenant le trajet, toujours en direction de la France, vous atteignez rapidement une déviation qui vous conduira à la localité de l'Aldosa où se trouvent :

- 25. Fontaine / Lavoir de l'Aldosa
- 26. Abreuvoir de l'Aldosa

De retour sur la route générale, et quelques kilomètres plus loin, prendre en direction de la CS-260 vers Ransol et Els Plans.

Au village de Ransol, se trouvent :

- 27. Fontaine du bas du village.
- 28. Fontaine du haut du village.

En continuant, vous trouvez une bifurcation ; la route de gauche vous conduit à Els Plans, l'autre à la Coma de Ransol.

- 29. Abreuvoir / Fontaine du Ribàs (Els Plans)

Els Plans est une petite localité traditionnelle d'où vous contemplez de magnifiques vues panoramiques sur la station de ski Grandvalira et ses secteurs de El Tarter et Soldeu. Au bout de la route se trouvent l'abreuvoir et la fontaine du Ribàs.

En empruntant la route conduisant à la Coma de Ransol vous trouverez deux autres fontaines. La zone de « la Coma », qui est une zone de pâturages pour bovins, possède une flore caractéristique et offre de magnifiques vues sur les pics de Milmenut, la Collada de Jan et sur le pic de Ransol.

Longueur : 4,5 km / altitude au bout de la route : 1.955 m

- 30. Fontaine de la route de la Coma de Ransol

Celle-ci se trouve à mi-parcours de la route.

- 31. Fontaine de l'aire de pique-nique de la Coma de Ransol

Au fond de la vallée, là où s'achève la route, vous découvrirez une aire de pique-nique où se trouve la fontaine.

Continue towards France and you will soon see a turning off towards the village of L'Aldosa, where you will find:

- 25. L'Aldosa spring / washhouse
- 26. L'Aldosa trough

Go back to the main road and start the climb. Turn off at the Ransol / Els Plans Crossroads (CS-260).

When you come to Ransol, you will find:

- 27. "Peu del poble" spring
- 28. "Cap del poble" spring

In the town there is a fork. The left hand takes you to Els Plans and the right hand to the Ransol clearing.

- 29. El Ribàs trough / spring (Els Plans)

Els Plans is a small traditional village from where you can enjoy magnificent panoramic views of Grandvalira ski resort, specifically of the Tarter and Soldeu sectors. At the end of the road, you come to El Ribàs trough / spring.

If you go towards the other side, towards the Ransol clearing, there are two more springs. The clearing is pastureland for cattle and horses, with characteristic fauna and flora and magnificent views of the peak of Milmenut, the Collada de Jan and the peak of Ransol.

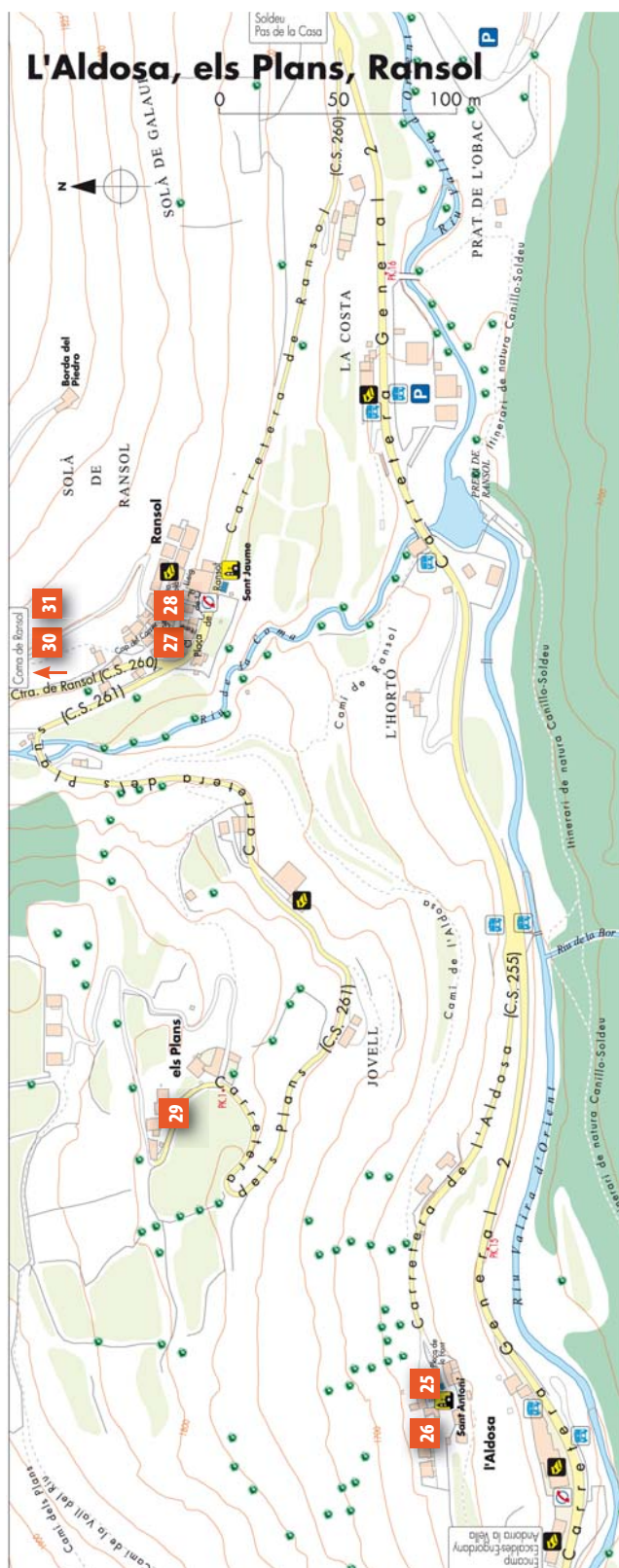
Length: 4.5 km / Altitude at the end of the road: 1,955 m.

- 30. Spring on La Coma de Ransol road.

It is in the middle of the road.

- 31. Spring at the picnic area in the Ransol clearing.

At the end of the valley, where the road comes to an end, there is a picnic area, which is where the spring is found.

El Tarter - Incles

CAT

EL TARTER

Anem avançant per la carretera general i arribem al Tarter.

32. Cóm del Tarter

Continuem per la carretera general i ens desviem per la carretera secundària CS-270. Arribem a:

INCLES

Aquesta vall d'origen glacial —i, segons el parer de molta gent, la més impressionant del Principat d'Andorra— és una zona de pasturatge amb una fauna i flora molt peculiars. També hi trobarem un gran nombre de bordes, construccions separades de la casa principal o dels pobles per guardar-hi estris de conreu.

Longitud: 3 km / Alçada al final de la carretera: 1.841 m.

Cal tenir en compte que, des de mitjan juny i fins a mitjan setembre, es limita l'accés rodat a la vall de les 09.00 h a les 18.00 h. En contrapartida, un vehicle elèctric realitza el recorregut (amb una freqüència de pas aproximada de 20 minuts).

33. Cóm de l'Obac d'Incles 1

34. Cóm de l'Obac d'Incles 2

Estan situats al camí de l'Obac d'Incles, un recorregut de dificultat baixa molt agradable per fer amb nens o bé per a una simple passejada.

35. Font de Ferrossins

Es troba a la meitat, aproximadament, de la carretera d'Incles.

36. Font del Travenc

Al final de la carretera, agafem el camí que es dirigeix al Siscaró i a Juclar: la hi trobarem en uns 10 minuts (a peu).

EL TARTER

Vamos avanzando por la carretera general y llegamos a El Tarter.

ESP

32. Abrevadero de El Tarter

Continuamos por la carretera general y nos desviamos por la carretera secundaria CS-270. Llegamos a:

INCLES

Este valle de origen glaciar —y, según el parecer de mucha gente, el más impresionante del Principado de Andorra— es una zona de pastoreo con una fauna y flora muy peculiares. También encontraremos un gran número de bordas, construcciones separadas de la casa principal o de los pueblos para guardar herramientas de cultivo. Longitud: 3 km / Altura al final de la carretera: 1.841 m.

Hay que tener en cuenta que, desde mediados de junio y hasta mediados de septiembre, se limita el acceso en coche al valle de las 09.00 h a las 18.00 h. Como contrapartida, un vehículo eléctrico realiza el recorrido (con una frecuencia de paso aproximada de 20 minutos).

33. Abrevadero del Obac d'Incles 1

34. Abrevadero del Obac d'Incles 2

Están situados en el camino del Obac d'Incles, un recorrido de dificultad baja muy agradable para hacer con niños o bien para dar un simple paseo.

35. Fuente de Ferrossins

Se encuentra en la mitad, aproximadamente, de la carretera de Incles.

36. Fuente de El Travenc

Al final de la carretera, cogemos el camino que se dirige a El Siscaró y a Juclar: la encontraremos en 10 minutos (a pie).

32

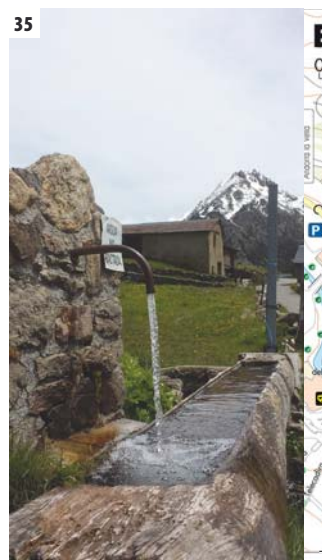
33

34

36

35

E

FR

EL TARTER

En poursuivant par la route générale vous arrivez à El Tarter

32. Abreuvoir du Tarter

Toujours par la route générale et en empruntant la déviation de la CS-270 vous arrivez à :

INCLES

Cette vallée, d'origine glaciaire est, de l'avis de beaucoup, la plus impressionnante de la Principauté d'Andorre. Zone de pâturages possédant une faune et une flore caractéristiques, on peut y voir plusieurs « bordes », constructions séparées de la maison principale ou des villages, et utilisées pour garder les outils agricoles. Longueur : 3 km / altitude au bout de la route : 1.841 m

Dès la mi-juin et jusqu'à la mi-septembre, la route de la vallée est fermée à la circulation automobile de 9 h à 18 h. En contrepartie, un véhicule électrique réalise le parcours (environ toutes les 20 minutes).

33. Abreuvoir de l'Ubac d'Incles 1**34. Abreuvoir de l'Ubac d'Incles 2**

Situés sur le chemin de l'ubac d'Incles, chemin à faible difficulté, très agréable à parcourir avec des enfants ou idéal pour faire une simple promenade.

35. Fontaine de Ferrossins

Elle se situe plus ou moins à mi-parcours de la route d'Incles.

36. Fontaine du Travenc

Là où s'achève la route d'Incles vous devez emprunter le chemin en direction de Siscaró ou de Julcar ; la fontaine se trouve à environ 10 minutes à pied.

EL TARTER

Carry along the main road until you come to El Tarter.

32. El Tarter trough

Continue along the main road and turn off onto the secondary CS-270. You will come to

INCLES

This valley of glacial origin, which according to many people is the most impressive one in the Principality of Andorra, is pastureland with a very particular fauna and flora. There are also a large number of huts, constructions that are separated from the main house or from the villages, and which are used for storing farm tools. Length: 3 km / Altitude at the end of the road: 1,841 m.

You should bear in mind that from mid-June until mid-September, wheeled access to the valley is limited between 09:00 and 18:00. However, an electrical vehicle runs the route, passing approximately every 20 minutes.

33. L'Obac d'Incles trough 1**34. L'Obac d'Incles trough 2**

They are on the way to L'Obac d'Incles, a very pleasant, not particularly difficult route that can be done with children or by those who want to have an easy stroll.

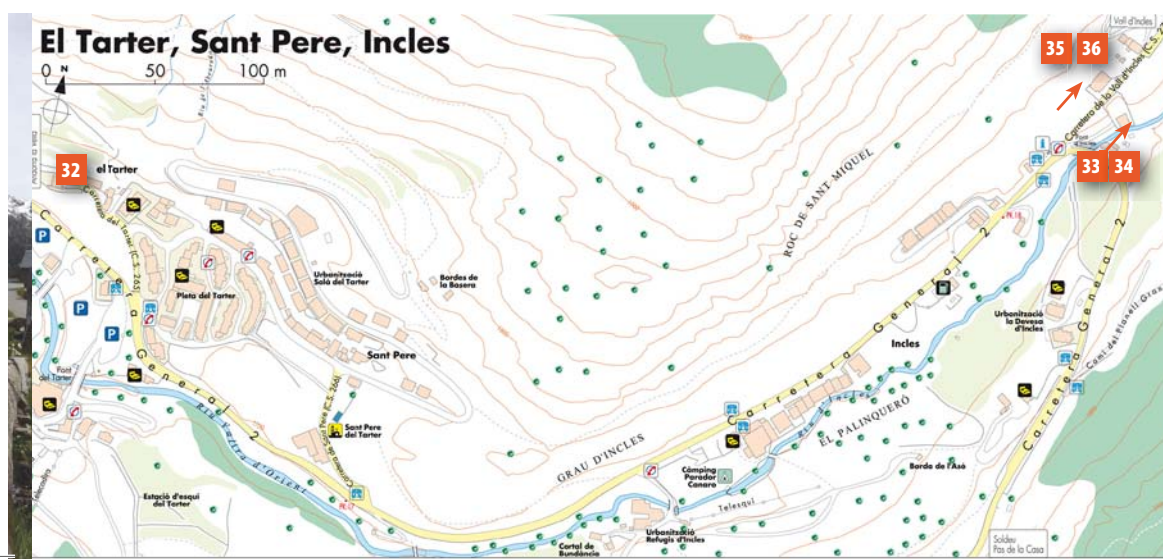
35. Ferrossins spring

It is approximately half way along the road to Incles.

36. Travenc spring

At the end of the road, take the path that goes towards El Siscaró and Julcar. It is about 10 minutes on foot.

ANG

Soldeu

CAT SOLDEU

Hem arribat al final del recorregut, la població de Soldeu. Soldeu és un nucli d'uns mil habitants, essencialment turístic, i una de les entrades a l'estació d'esquí de Grandvalira. A l'estiu podem gaudir de Golf Soldeu, a 2.250 m d'altitud, l'únic camp al qual s'accedeix amb un telecabin de 8 places. Està format per 9 forats par 33, té una longitud total de 2.590 m (16 hectàrees d'extensió) i inclou 1 par 5 de 500 metres, 4 par 4 i 4 par 3.

- 37. **Cóm de la Poste**
- 38. **Cóm Poble Vell**
- 39. **Cóm Cal Calbó**
- 40. **Safareig**
- 41. **Font del Cementiri**
- 42. **Font de l'església de Sant Bartomeu**

37

38

SOLDEU

ESP

Hemos llegado al final del recorrido, la población de Soldeu. Soldeu es un núcleo de unos mil habitantes, esencialmente turístico, y una de las entradas a la estación de esquí de Grandvalira. En verano podemos disfrutar de Golf Soldeu, a 2.250 m de altitud, el único campo al que se accede con una telecabin de 8 plazas. Está formado por 9 hoyos par 33, tiene una longitud total de 2.590 m (16 hectáreas de extensión) e incluye 1 par 5 de 500 metros, 4 par 4 y 4 par 3.

- 37. **Abrevadero de la Poste**
- 38. **Abrevadero Poble Vell**
- 39. **Abrevadero Cal Calbó**
- 40. **Lavadero**
- 41. **Fuente del Cementiri**
- 42. **Fuente l'església de Sant Bartomeu**

FR SOLDEU

Vous êtes arrivés à Soldeu, la fin de votre parcours. Soldeu est un village avec une population d'un millier d'habitants, essentiellement touristique et avec un accès à la station de ski de Grandvalira. En été, on peut y pratiquer également le golf au terrain de Golf Soldeu, situé 2.250 m d'altitude, et auquel on accède grâce à une télécabine de 8 places. Golf Soldeu est un 9 trous (par 33), d'une longueur totale de 2.590 m (16 hectares d'extension) avec 1 par 5 de 500 m, 4 par 4 et 4 par 3.

- 37. **Abreuvoir de la Poste**
- 38. **Abreuvoir du vieux village**
- 39. **Abreuvoir de Cal Calbó**
- 40. **Lavoir**
- 41. **Fontaine del Cementiri**
- 42. **Fontaine de l'église de Sant Bartomeu**

SOLDEU

ANG

You have come to the end of the route, the town of Soldeu. Soldeu is a town of some one thousand inhabitants, essentially a tourist town and one of the entrances to Grandvalira ski resort. In the summer, you can enjoy playing golf at Golf Soldeu, at an altitude of 2,250 m, the only golf course which is accessed by means of an eight-seater cable car. It consists of 9 holes with a par 33, it has a total length of 2,590 m and covers 16 hectares and it includes one par 5 of 500 metres, four par 4s and four par 3s.

- 37. **La Poste trough**
- 38. **Poble Vell trough**
- 39. **Cal Calbó trough**
- 40. **Washhouse**
- 41. **Spring "del Cementiri"**
- 42. **Spring "Sant Bartomeu"**

39

41

40

42

Altres indrets destacats relacionats amb l'aigua

CAT

Aquests punts estan marcats amb lletres en el mapa general de la parròquia de Canillo (contraportada).

a) SISCARÓ

Si seguim l'estreta carretera de la Vall d'Incles (3 km), que es troba entre el Tarter i Soldeu, fins al final de la vall, trobem un aparcament i el pont de la Baladosa. El travessem i continuem per la pista forestal que trobarem a la dreta. Tot seguit, a 500 metres a mà dreta, comença l'itinerari per anar al llac i el refugi del Siscaró. El camí comença amb un lleuger pendent envoltat de murs de pedra seca, pi negre i abarsets, ben florits al principi del mes de juliol.

Més endavant, el sender puja paral·lelament al riu, on trobem salts d'aigua durant el recorregut fins que arribem a les basses del Siscaró. Un rètol de fusta ens informa de la proximitat de la cabana del Siscaró, amb capacitat per a 12 persones.

Vorejant les basses, amb les orquídies i altres flors que hi ha en aquesta zona humida, reprenem l'ascens fins a arribar a l'estany de Baix, conegut com l'estany del Siscaró, amb una superfície d'una hectàrea, a 2.325 m d'altitud, a la vall d'Incles, una vall que s'assenta sobre un relleu marcat per l'acció de les glaceres quaternàries.

Entre els mamífers més freqüents, hi ha l'esquirol, el cabirol i la protagonista de les tarteres que envolten les basses del Siscaró, la marmota. Aquests petits animals viuen en grups familiars, i per això en podem veure més d'una, especialment si surten a menjar. Els seus xiulets són molt característics.

La peculiaritat de l'estany són les canyes de siscall, que li donen un to diferent al blau de l'aigua, i motiu pel qual aquest estany es diu el Siscaró.

Distància a peu: 3,6 km (en un sol sentit)

Temps caminant: 1 h i 45 min (en un sol sentit)

Desnivell: 500 m

Altitud màx. – mín.: 2.325 m – 1.835 m

b) JUCLAR

Si seguim l'estreta carretera de la Vall d'Incles (3 km) i passem el pont de la Baladosa, al final de la vall hi ha un aparcament i el punt de sortida.

Després de travessar el riu d'Incles, seguim per la pista forestal. El camí comença amb un lleuger pendent envoltat de murs de pedra seca, pi negre i abarsets, que floreixen al principi del mes de juliol. Sense gaire esforç, arribem a l'encreuament del Travenc, on trobarem els rètols que senyalitzen el recorregut.

Aquesta és una de les excursions indispensables, ja que ofereix l'oportunitat de pujar a l'estany més gran d'Andorra.

L'estany de Juclar es troba al nord-est d'Andorra, a la parròquia de Canillo, envoltat pel pic de Siscaró i el pic d'Escobes. Aquest estany fa 21,3 hectàrees, per això és el més gran d'Andorra, i les seves aigües de color blau profund són el motiu perfecte per a una magnífica jornada de senderisme. Aquest itinerari és apte per a tothom. A l'entorn hi ha parets per a escaladors experts, i també s'hi poden fer excursions amb nens o en família. Aquest recorregut ens porta també al refugi de Juclar, que el van reformar el 2009 per convertir-lo en un refugi guardat, amb capacitat per a 45 persones. Les instal·lacions són molt modernes i inclouen els darrers avenços pel que fa a la il·luminació, aigua calenta, deixalles, higiene, etc. Quant a la fauna, podem observar-hi el tritó pirinenc, que només pot viure en aigües molt cristal·lines, o veure-hi sobrevolar algun voltor. Pel que fa a la flora, hi

trobem ranuncles i la dolça regalèsia de muntanya.

Distància a peu: 4,5 km

Temps caminant: 2 h (en un sol sentit)

Desnivell: 465 m

Altitud màx. – mín.: 2.300 m – 1.835 m

c) RIU D'INCLÉS

La vall d'Incles és un dels llocs més meravellosos d'Andorra, captiva a cada pas. És un paisatge d'alta muntanya de roca i aigua; segell d'una glacera en temps passats. La creua la remor del riu d'Incles, un petit rierol d'aigua neta i freda que flueix primordialment dels estanys de Judar i Siscaró.

La vall convida a escoltar el silenci, amb el reïlet d'infinat d'ocells com a música de fons. Si no en tenim prou, podem deixar anar la vista i delectar-nos donant un cop d'ull als prats florits que s'estenen a les dues ribes del riu, així com un important nombre de bordes, edificis tradicionals de muntanya perfectament construïts amb pedra, pissarra i bigues de fusta que en el seu temps servien per a l'emmagatzematge d'herba per al bestiar. Cada pas és una descoberta, una postal.

La vall d'Incles està situada entre les poblacions del Tarter i Soldeu.

A l'estiu, des de mitjan juny i fins a mitjan setembre, es restringeix el trànsit de vehicles rodats particulars per preservar encara més l'encant d'aquesta vall (més informació a les oficines de turisme). En els horaris de tancament, un vehicle elèctric realitza el trajecte per la vall.

d) CASCADA DE MOLES

Està situada a la carretera general, a la sortida del poble de Canillo (1 km) en direcció a França. Fa uns 35 m d'alçada i la forma la desembocadura del riu de la Vall del Riu amb el riu Valira d'Orient. Disposa d'una zona d'aparcament i d'una àrea de pícnic. A l'hivern destaquen les boniques formes que fa l'aigua en convertir-se en gel.

e) TOLL BULLIDOR

A 1,5 km del poble de Canillo, en direcció a Andorra la Vella, a mà dreta, es troba el pont de Molleres. Hi ha un aparcament habilitat i un rètol de fusta que indica la sortida del camí del Toll Bullidor.

Aquest recorregut té un paisatge magnífic i acaba amb una passarel·la aèria des d'on es veu una cascada espectacular. A banda de l'atractiu que suposa observar el gran salt d'aigua, la vegetació és molt frondosa. És un itinerari ideal per fer en família.

En començar el camí, arribem al primer mirador, on podem observar el bonic poble de Meritxell i el seu santuari. Tot seguit, passem al segon mirador, on, a més de les vistes de Meritxell, hi ha les bordes de Molleres.

El camí ens porta des del conjunt de les bordes de Molleres, situades al costat del santuari de Meritxell, fins al toll Bullidor.

És molt interessant visitar el santuari de Meritxell, un temple construït per Ricard Bofill i inaugurat el 1976, amb el qual l'arquitecte va voler reflectir alguns elements simbòlics que posessin de manifest les connotacions particulars d'aquest espai singular.

Distància a peu: 860 m (en un sol sentit)

Temps caminant: 30 min (en un sol sentit)

Desnivell: 70 m

Altitud màx. – mín.: 1.410 m – 1.340 m

A

Otros lugares destacados relacionados con el agua

Estos puntos están marcados con letras en el mapa general de la parroquia de Canillo (contraportada).

a) SISCARÓ

Si seguimos la estrecha carretera del valle de Incles (3 km), que se encuentra entre El Tarter y Soldeu, hasta el final del valle, encontramos un aparcamiento y el puente de La Baladosa. Lo cruzamos y continuamos por la pista forestal que encontraremos a la derecha. Seguidamente, a 500 metros a mano derecha, empieza el itinerario para ir al lago y al refugio del Siscaró. El camino empieza con una ligera pendiente rodeada de muros de piedra seca, pino negro y rododendros, muy florecidos a principios de julio.

Más adelante, el sendero sube paralelamente al río, donde encontramos saltos de agua durante el recorrido hasta llegar a las balsas del Siscaró. Un cartel de madera nos informa de la proximidad de la cabaña del Siscaró, con capacidad para 12 personas.

Rodeando las balsas, con las orquídeas y otras flores que hay en esta zona húmeda, reemprendemos el ascenso hasta llegar al lago de Baix, conocido como el lago del Siscaró, con una superficie de una hectárea, a 2.325 m de altitud, en el valle de Incles, un valle que se asienta sobre un relieve marcado por la acción de los glaciares cuaternarios.

Entre los mamíferos más frecuentes, está la ardilla, el corzo y la protagonista principal de los canchales que rodean las balsas del Siscaró, la marmota. Estos pequeños animalitos viven en grupos familiares, por eso podremos ver a más de una, especialmente si salen a comer. Sus silbidos son muy característicos.

La peculiaridad del lago son sus cañas de caramillo, que le dan un tono distinto al azul del agua, motivo por el cual este lago se llama Siscaró (caramillo en catalán se llama siscall).

Distancia a pie: 3,6 km (en un solo sentido)

Tiempo andando: 1 h y 45 min (en un solo sentido)

Desnivel: 500 m

Altitud máx. – mín.: 2.325 m – 1.835 m

b) JUCLAR

Si seguimos la estrecha carretera del valle de Incles (3 km) y pasamos el puente de La Baladosa, al final del valle hay un aparcamiento y el punto de salida.

Después de cruzar el río de Incles, seguimos por la pista forestal. El camino empieza con una ligera pendiente rodeada de muros de piedra seca, pino negro y rododendros, que florecen a principios del mes de julio. Sin mucho esfuerzo llegamos al cruce de El Travenc, donde encontraremos los carteles que señalizan el recorrido.

Ésta es una de las excursiones indispensables, ya que ofrece la oportunidad de subir al lago más grande de Andorra.

El lago de Juclar se encuentra al noreste de Andorra, en la parroquia de Canillo, rodeado por el pico de Siscaró y el pico de Escobes. Este lago mide 21,3 hectáreas, por eso es el más grande de Andorra, y sus aguas de color azul profundo son el motivo perfecto para una magnífica jornada de senderismo. Este itinerario es apto para todo el mundo. En los alrededores hay paredes para escaladores expertos, y también se pueden hacer excursiones con niños o en familia. Este recorrido nos lleva también al refugio de Juclar, que lo reformaron en 2009 para convertirlo en un refugio guardado, con capacidad para 45 personas. Las instalaciones son muy modernas e incluyen los últimos avances en cuanto a iluminación, agua caliente, basura, higiene, etc. En lo que respecta a la fauna, podemos observar el tritón pirenaico, que sólo

puede vivir en aguas muy cristalinas, o ver sobrevolar algún buitre. En lo referente a la flora, encontramos ranúnculos y el dulce regaliz de montaña.

Distancia a pie: 4,5 km

Tiempo andando: 2 h (en un solo sentido)

Desnivel: 465 m

Altitud máx. – mín.: 2.300 m – 1.835 m

c) RÍO DE INCLES

El valle de Incles es uno de los lugares más maravillosos de Andorra, cautiva a cada paso. Es un paisaje de alta montaña de roca y de agua; sello de un glaciar en tiempos pasados. Lo cruza el río de Incles, un pequeño riachuelo de agua limpia y fría que fluye primordialmente de los lagos de Juclar y Siscaró.

El valle invita a escuchar el silencio, con el gorjeo de infinidad de pájaros como música de fondo. Si no tenemos suficiente, podemos dejar fluir la vista y deleitarnos mirando los prados florecidos que se extienden en las dos orillas del río, así como un importante número de bordas, edificios tradicionales de montaña perfectamente contruidos con piedra, pizarra y vigas de madera que en su tiempo servían para almacenar hierba para el ganado. Cada paso es un descubrimiento, una postal.

El valle de Incles está situado entre las poblaciones de El Tarter y Soldeu.

En verano, desde mediados de junio y hasta mediados de septiembre, se restringe el tráfico de vehículos motorizados particulares para preservar todavía más el encanto de este valle (más información en las oficinas de turismo). En los horarios de cierre, un vehículo eléctrico realiza el trayecto por el valle.

d) CASCADA DE MOLES

Está situada en la carretera general, a la salida del pueblo de Canillo (1 km) en dirección a Francia. Mide unos 35 m de altura y la forma la desembocadura del río de la Vall del Riu con el río Valira de Oriente. Dispone de una zona de aparcamiento y de un área de picnic. En invierno destacan las bellas formas que hace el agua al convertirse en hielo.

e) TOLL BULLIDOR

A 1,5 km del pueblo de Canillo, en dirección a Andorra la Vella, a mano derecha, se encuentra el puente de Molleres. Hay un aparcamiento habilitado y un cartel de madera que indica la salida del camino del Toll Bullidor.

Este recorrido tiene un paisaje magnífico y acaba con una pasarela aérea desde donde se ve una cascada espectacular. Aparte del atractivo que supone observar el gran salto de agua, la vegetación es muy frondosa. Es un camino ideal para hacer en familia.

Al empezar el camino, llegamos al primer mirador, donde podemos observar el bonito pueblo de Meritxell y su santuario. A continuación, pasamos al segundo mirador, donde, además de las vistas de Meritxell, están las bordas de Molleres.

El camino nos lleva desde el conjunto de las bordas de Molleres, situadas al lado del santuario de Meritxell, hasta el Toll Bullidor.

Es muy interesante visitar el santuario de Meritxell, un templo construido por Ricardo Bofill e inaugurado en 1976, con el que el arquitecto quiso reflejar algunos elementos simbólicos que pusieran de manifiesto las connotaciones particulares de este espacio tan singular.

Distancia a pie: 860 m (en un solo sentido)

Tiempo andando: 30 min (en un solo sentido)

Desnivel: 70 m

Altitud máx. – mín.: 1.410 m – 1.340 m

Autres points d'intérêts ayant un rapport avec l'eau.

Ces points sont signalés par des lettres sur la carte générale de la paroisse de Canillo (au dos de la couverture).

a) SISCARÓ

En suivant, jusqu'au bout, l'étroite route de la Vallée d'Incles (3 km), qui se trouve entre Tarter et Soldeu, vous trouverez un parking et le pont de la Baladosa ; il faut le franchir et continuer par une piste forestière que l'on trouve sur la droite. Ensuite, à 500 mètres, toujours sur la droite, commence l'itinéraire conduisant au lac et au refuge de Siscaró. Le chemin commence par une faible pente, au milieu de murs de pierre sèche et de pins noirs. Plus haut, le sentier s'élève, parallèlement à la rivière jonchée de petites chutes d'eau durant le parcours, jusqu'à atteindre les étangs de Siscaró. Un panneau en bois nous indique la proximité de la cabane du Siscaró qui peut héberger 12 personnes.

En longeant les berges des étangs, parmi les orchidées et autres fleurs sauvages qui poussent dans ces zones humides, reprendre l'ascension jusqu'à l'étang d'en bas (de Baix) plus connu comme l'étang du Siscaró, d'une superficie d'un hectare et situé à 2.325 m d'altitude dans la vallée d'Incles, vallée sise sur un relief marqué par l'action des glaciers du quaternaire. Parmi les mammifères les plus fréquents, il y a l'écureuil, le chevreuil et la protagoniste des environs des étangs de Siscaró : la marmotte. Ce petit animal vit en groupes familiaux, ce qui permet de les observer en groupes à l'heure des repas. Leur sifflement est très caractéristique.

La particularité de l'étang vient des roseaux à balais (siscalls en catalan), qui confèrent un ton différent au bleu de l'eau et sont à l'origine du nom de l'étang : Siscaró (siscall=roseau).

Distance à pied : 3.6 km (aller)

Durée : 1 h 45 mn (aller)

Dénivelé : 500 m

Altitude max.-min. 2.325 m – 1.835 m

b) JUCLAR

En suivant, jusqu'au bout, l'étroite route de la Vallée d'Incles (3 km), qui se trouve entre Tarter et Soldeu, vous trouverez un parking et le point de départ.

Après avoir traversé la rivière d'Incles, poursuivre par le sentier qui démarre par une pente légère, bordé de murs de pierre sèche, de pins noirs et de buissons qui fleurissent au début du mois de juillet. Sans trop d'effort, vous atteignez le croisement du Travenc, où se trouvent les panneaux indiquant le chemin. C'est une des randonnées obligées, puisqu'elle nous offre l'opportunité de voir l'étang naturel le plus grand de l'Andorre.

L'étang de Jucar se trouve au nord-est de l'Andorre, dans la paroisse de Canillo et entouré par les pics du Siscaró et d'Escobes. Cet étang, d'une superficie de 21.3 hectares, est le plus grand de l'Andorre, et ses eaux d'un bleu profond sont un merveilleux motif d'une journée de randonnée pédestre. Cet itinéraire est facile et praticable par tout le monde. On peut y trouver des parois d'escalades, pour grimpeurs chevronnés, mais aussi des excursions pour toute la famille. L'itinéraire vous conduira également jusqu'au refuge de Jucar qui fut reformé en 2009 pour devenir un refuge gardé pouvant héberger 45 personnes. Les installations sont très modernes et disposent des derniers progrès technologiques au niveau d'électricité, eau chaude, hygiène, traitement des déchets, etc... Pour ce qui est de la faune, vous pourrez observer le triton des Pyrénées qui ne vit que dans des eaux très cristallines, ou voir un vautour vous survoler. Quand à la flore, on y trouve,

entre autre, des renoncules et de la réglisse des montagnes.

Distance à pied : 4,5 Km

Durée : 2 h (aller)

Dénivelé : 465 m

Altitude max. – min. 2.300 m – 1.835 m

c) RIU D'INCLAS (RIVIERE D'INCLAS)

La vallée d'Incles est l'un des endroits les plus merveilleux de l'Andorre qui vous séduira à chaque pas. C'est un paysage de haute montagne de roche et d'eau, empreinte d'un glacier des temps passés. Elle est traversée par le murmure de la rivière d'Incles, petit ruisseau d'eau claire et froide qui descend primordialement des étangs Juclar et Siscaró.

La vallée nous invite à écouter le silence, avec le chants des oiseaux comme musique de fond. Si vous n'êtes pas encore satisfait, laissez errer la vision, délectez-vous en regardant les champs fleuris qui s'étendent des deux cotés de la rivière, ainsi que les nombreuses « bordes », constructions traditionnelles de montagne parfaitement édifiées en pierre, ardoise et poutres de bois et qui, jadis, servaient au stockage de l'herbe destinée aux bétail. Chaque pas est une découverte, une carte postale.

La vallée d'Incles est située entre les villages d'El Tarter et de Soldeu.

L'été, à partir de la mi-juin et jusqu'à la mi-septembre la circulation de voitures particulières et de véhicules à moteur est restreinte pour mieux préserver le charme de cette vallée (consultez les offices de tourisme pour plus d'informations). Pendant les heures de fermeture à la circulation, un véhicule électrique parcourt la vallée.

d) CASCADA DE MOLES

Située sur la route générale, à la sortie de Canillo (1 km) en direction de la France, cette cascade est haute de 35 m et formée à l'embouchure entre la rivière de la vallée del Riu et la rivière Valira d'Orient. Elle dispose d'une zone de parking ainsi que d'une aire de pique-nique. L'hiver, on peut voir de jolies sculptures de glaces qui s'y forment quand l'eau gèle.

e) TOLL BULLIDOR

À 1,5 km du village de Canillo, en direction d'Andorra la Vella, sur la droite, se situe le pont de Molleres. Un parking aménagé s'y trouve avec un panneau en bois indiquant le point de départ du chemin du Toll Bullidor.

Cette ballade jouit d'un paysage spectaculaire et termine sur une passerelle aérienne depuis laquelle on peut contempler une cascade spectaculaire. Outre l'attrait que suppose l'observation de la chute d'eau, la végétation est luxuriante. Ce chemin est idéal pour le parcourir en famille.

Au début du sentier, un premier mirador d'où on peut voir le joli village de Meritxell et son sanctuaire. Tout en continuant, voici le second mirador où, en plus des vues sur Meritxell, nous avons les bordes de Molleres.

Puis le chemin nous conduit, depuis les bordes de Molleres situées à côté du sanctuaire de Meritxell, jusqu'au Toll Bullidor :

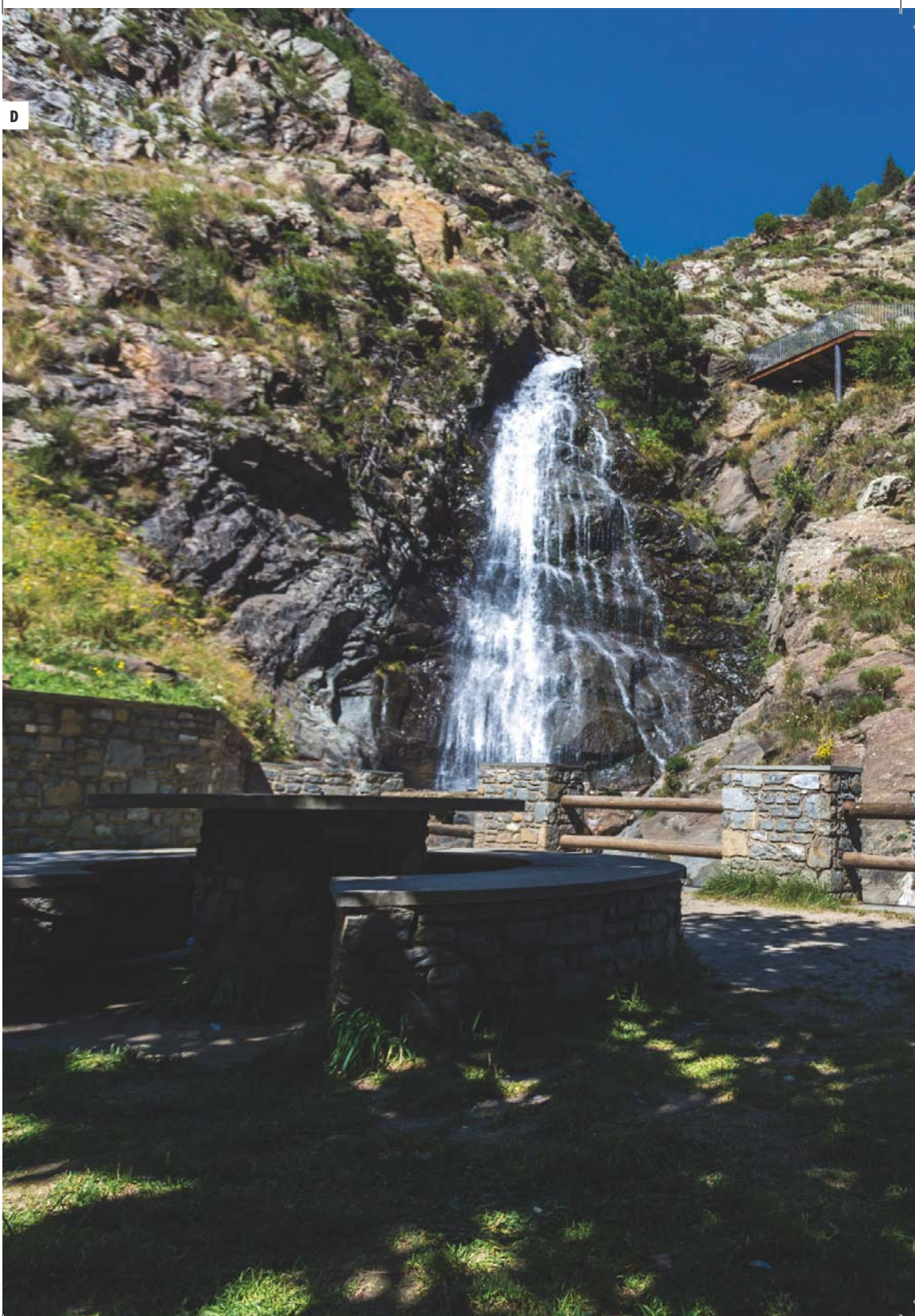
Il est très intéressant de visiter le sanctuaire de Meritxell, temple inauguré en 1976 et conçu par l'architecte catalan Ricardo Bofill qui voulut souligner certains éléments symboliques caractérisant les connotations particulières de ce lieu si singulier.

Distance à pied : 860 m (aller)

Durée : 30 minutes (aller)

Dénivelé : 70 m

Altitude max.-min. : 1.410 m-1.340 m

D

Other notable places related to water

ANG

These points are marked with letters on the general map of Canillo parish (outside back cover).

a) SISCARÓ

If you take the narrow road from the Vall d'Incles (3 km), which is between Tarter and Soldeu, to the end of the valley, you will come to a car park and La Baladosa Bridge. Cross it and carry along a forest track there is to your right. 500 m later, on your right, the route to the lake and to the Siscaró refuge starts. The path begins with a slight slope surrounded by dry stone walls, mountain pine and alpenrose, which flowers at the beginning of July. Further on, the path climbs in parallel with the river, and you will come across waterfalls along the way until you reach the Siscaró ponds. A wooden signpost informs you that you are near the Siscaró hut, which holds up to 12 people.

Walking round the ponds, with the orchids and other flowers that are found in this wetland area, you start to climb again until coming to the lower lake, known as Lake Sisacró, with a surface area of one hectare and an altitude of 2,325 m, in the Vall d'Incles, a valley that is nestled in a landscape relief that has been marked by the action of the Quaternary glaciers.

The most frequently found mammals include squirrels, roe deer, and the protagonists of the screes around the Siscaró ponds, the marmot. These small animals live in family groups, therefore you are likely to see more than one, especially if they come out to eat. Their calls are very characteristic.

A particular feature of the lake is the Mediterranean saltwort cane that gives a different tone to the blue of the water, which is why this lake is called El Siscaró.

Distance on foot: 3.6 km (each way)

Walking time: 1 hr. and 45 min (each way)

Climb: 500 m

Maximum - minimum altitude: 2,325 m – 1,835 m

b) JUCLAR

If you take the narrow road from the Vall d'Incles (3 km), and go over La Baladosa Bridge, at the end of the valley there is a car park and the departure point.

After crossing the River Incles, follow the forest path. The path starts with a slight slope surrounded by dry stone walls, mountain pine and alpenrose, which flowers at the beginning of July. Without too much effort, you will come to El Travenc crossroad, where you will see the signposts that indicate the route.

This is a highly recommended excursion as it offers you the opportunity to climb up to the largest lake in Andorra.

Juclar Lake is in the north-east of Andorra, in Canillo parish, overlooked by the Siscaró and Escobes peaks. This lake covers 21.3 hectares, making it the largest one in Andorra, and its deep blue water is the perfect excuse for a magnificent day of hiking. This route is suitable for everyone. In the area there are walls for expert climbers, and there are also excursions suitable for children or families. This route also takes you to the Juclar refuge, which was refurbished in 2009, converting it into a guarded refuge, holding up to 45 people. The facilities are very modern and include the latest advances in lighting, hot water, rubbish disposal, hygiene, etc. As far as the fauna is concerned, you will be able to see the Pyrenean brook salamander, which can only live in very clear water and you may even be able to spot a griffon vulture flying overhead. Regarding the flora, there is ranunculus and alpine

clover.

Distance on foot: 4.5 km

Walking time: 2 hr. (each way)

Climb: 465 m

Maximum - minimum altitude: 2,300 m – 1,835 m

c) RIVER INCLES

The Vall d'Incles is one of the most wonderful places in Andorra, which will captivate you with each step you take. It is a high mountain landscape with rocks and water, the sign that it was a glacier in the past. You can hear the murmur of the River Incles, a small stream of clean, cold water that mainly flows from the Juclar and Siscaró Lakes.

The valley encourages one to listen to the silence, with the infinite trilling of the birds as background music. If that is not enough, you can let your eyes wander and take in the flowery pastures that spread on both sides of the river, as well as a significant number of huts, traditional mountain buildings that are perfectly constructed in stone, slate and wooden beams which, in their day, were used for storing the grass for the animals. Each step is a new discovery, a picture postcard!

The Vall d'Incles is between the towns of Tarter and Soldeu.

In the summer, from mid-June until mid-September, the use of private wheeled vehicles is restricted in order to preserve the charm of this valley (further information at the Tourist Information Offices). When traffic is closed, an electrical vehicle makes the route through the valley.

d) MOLES WATERFALL

It is on the main road, 1 km out of Canillo, heading towards France. It is some 35 m high and is formed by the estuary of the river in the Vall del Riu and the River Valira d'Orient. There is a parking area and a picnic site. In winter, it is worth seeing the beautiful shapes of the water turning into ice.

e) TOLL BULLIDOR

1.5 km from Canillo, heading to Andorra la Vella, you will come to Mollerers Bridge on your right. There is a car park and a wooden signpost that indicates the Toll Bullidor path.

This path takes you through magnificent landscape and ends up with an aerial walkway from where you can see a spectacular waterfall. Apart from the attraction of observing a large waterfall, the plant life is abundant. It is an ideal route to do with the family.

At the beginning of the route, you come to the first viewpoint, from where you can see the beautiful village of Meritxell and its sanctuary. You then move on to the second viewpoint where, in addition to views of Meritxell, you can see the Mollerers huts.

The path then takes you to the Mollerers huts, next to the Meritxell Sanctuary, until you come to Toll Bullidor.

It is well worth paying a visit to the Meritxell Sanctuary, a temple built by Ricard Bofill and opened in 1976. The architect aimed to reflect some symbolic features that highlight the particular connotations of this unique place.

Distance on foot: 860 m (each way)

Walking time: 30 min (each way)

Climb: 70 m

Maximum - minimum altitude: 1,410 m – 1,340 m

Oficina de Turisme
Av. Sant Joan de Caselles s/n
AD100 Canillo
Principat d'Andorra

Tel. +376 753.600
vdc@canillo.ad
www.turismecanillo.ad
www.facebook.com/TurismeCanillo